POKROK
PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
s místní vydání
v Crete pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesotu a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakotu.

Předplatné:
Pro Spojené Státy $1.50. Pro Kanadu $2.00. Do Evropy $2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí býti slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má býti v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

45

Konej svou povinnost, ale nikdy nečekej na — uznání.

•

Chceš-li co vykonati, nikdy se neraď s mnoha přáteli, neb každý bude ti raditi jinak.

•

Ubozí jsou, kdož stojí v světě bez přátel. Častěji však jsou ještě ubožšími ti, kdož je ve světě — mají.

•

Není jediného týdne, bychom jistým lístkem neodhalili několika krajanům "pamětní desku." A pak prý nejsme uznalými.

•

Kdyby nebylo čistě osobních zájmů a třenic, pak bychom měli skutečně bratrské jednoty, jež svou činností nemusely by se omezovati jen na — pojištění.

•

Pikniky pomalu přestanou, poněvadž záhy nastane zima. V našich síních je však teplo a proto budeme tancovati dále bez ohledu na to, že naše duše v létě — zimě mrznou.

•

Mnozí krajané po svém návratu z návštěvy ve staré vlasti říkají, že se jim poměry v této nelíbí jen pro přílišnou poníženost tamního lidu. A což je-li lid tamní jen uctivý a — slušný?

•

Nezapomeňte si, krajané, předplácetí drahé anglické časopisy. Pouze tak udržíte zde to svoje češství a tím i své národní cítění. Do českých listů pak jen tenkrát zajděte, budete-li potřebovati nějakou radu anebo pomoc. Dají vám obé zdarma.

•

Existence česko-amerických listů jest opravdu závidění hodná. Jsou prý malé a proto se na nich oproti drahým listům americkým, které čítají prý tolik a tolik stránek, žádá stále nižší a nižší cena předplatného. Naši lidé však při tom zapomínají, že naše listy podávají čtenářům skutečně čtení, kdežto listy americké z valné většiny pouze — papír. A za těch okolností nemůže se přece žádati, by česko-americký list dával předplatitelům jako premii 160-akrovou farmu.

•

Dr. Iška ve svém "Vesmíru" zase si na nás vyjel. Už nám chce dokonce předpisovati, co bychom měli a co nesmíme ve vlastním časopise uveřejniti. Předpisujeme my sami jemu? A glossuje snad on sám názory přispívatelů a dopisovatelů ve "Vesmíru"? Pane doktore! Pane doktore! Toho jsme se věru nenadáli, že se ve svobodné Americe i toho vyznamenání dočkáte, že vás ruská vláda učiní zde svým generálním cenzorem!

•

Dr. Iška se v posledních dvou číslech "Vesmíru" dětinsky těží z pádu F. J. Kutáka, by způsobem tím celé česko-americké veřejnosti podal novou illustraci své krásné a vskutku jenom šlechetné povahy. Na jedno však dovolíme si jej upozorniti. Padl-li přítel Kuták, padl čestně. On však, jak víme, nepadl a dosud stojí na pevných nohách, aby ještě vytrvalejší a pádnější hájil zájmy Západní Česko-Uhrské Jednoty, která mu k srdci přirostla ne pro kapsu, ale pro veliký svůj význam, a s těmi i zájmy celé česko-americké myslící a slušně se projevující svobodomyslnosti, která dr. Išku za svého repracsentanta nikde a nikdy neuzná.

•

Jsme toho daleci, bychom snad měli sebe menší úmysl jakýmkoli způsobem podkuřovati česko-americké katoliky na újmu věřících vyznání jiného anebo vůbec nevěřících. Na všech záleží nám stejně. Z čistě objektivního stanoviska však nemůžeme čtenáře svoje a zvláště svobodomyslné neupozorniti na veliký kus práce, jaký právě dnešního dne dokonají česko-američtí katoličtí v Dodge, Neb., a v nejbližších příštích dnech ve Wahoo, Neb. Zásluhou vlasteneckého kněze a spisovatele Jana Št. Brože odevzdána bude dnešního dne českému lidu katolickému v Nebrasce první česká škola katolická a druhou stejný pomník postaví si ve dnech nejbližších česko-americký farář Bor ve Wahoo. Obě školní budovy jsou hotovými paláci a nejlépe, daleko vystižnější než pouhá slova, dokazují nadšení, vytrvalost a skutečně uznáníhodnou obětavost, s jakými pracuje se na všem mezi lidem katolickým. Ten si školy své staví všude a napořád. Staví si je bez subvencí státu, okresu a místa samotného jen za vlastní peníze, ochotně vynaložené osadními spolky a členy, kteří se se svými 100, 200 až 300 dollarovými příspěvky hlásí sami a dobrovolně. A my svobodomyslní? Dosud máme těch vlastních školních budov pramálo. U velké většině případů je se nám spokojiti s patronátní síní, která se laskavostí spolkových zástupců několika světnicemi propůjčí pro školní účely. Na lepší zmoci se nemůžeme. A proč? Protože v nás samotných skutečně není tolik české opravdovosti, jež by se nadšením, vytrvalostí a hlavně osobní obětavostí dovedla zajímati se o českou školu svobodomyslnou. Škoda. Veliká a jen naše vlastní. — Tím pramalým zájmem, jaký jevíme o svobodomyslnou školu, dáváme nejlépe na jevo i zájem, s jakým pohlížíme na svůj dorost, který za stávajících poměrů nikdy nebude předně svobodomyslným a za druhé českým. Potom se ovšem nesmíme taky diviti, že se nám mládež naše záhy odnárodní a že se valem přidává ku straně buď katolické anebo ku straně jiného vyznání kostelní návštěvou. Katolíci si však mládeže svojí hledí, poněvadž vidí v ní budoucnost svoji nejen v ohledu národním, ale i v ohledu víry. Jejich školy počet ně rok od roku rostou a školami těmi upevňuje se v nich přirozeně i jejich češství (zvláště na venkově) a víra. Nepřesvědčí nás pak ani tato makavá zkušenost o tom, že je to právě to nadšení, ta vytrvalost a ta osobní obětavost, kterými česko-americký katolický lid buduje sobě daleko trvalejší a jistější existenci, než jaká kyne nám samotným? Česko-americká svobodomyslnost nepravého puncе ráda se vrhá na katolické kněze pro jich činnost a ráda špiní a tupí katolický lid pro jeho víru a náboženské přesvědčení. Příklad však z činnosti oněch kněží a lidu toho si nebere a nepomyslí si: "Nu, na pouhých nadávkách ve svém vlastním zájmu přece jen nemůžeme zůstati!"

•

Příští úterek bude americkému voličstvu rozhodovati zvláštními volbami o tom, přeje-li si, by městská administrace zůstala na základě, na jakém stojí dnes, anebo měla by napříště prováděna býti dle tak zvaného plánu komisního. Volby ty jsou nemalé důležitosti, poněvadž stejně důležitou jest i otázka, o které se jimi rozhodne. Čtenáře naše proto na důležitost tu upozorňujeme a je ve vlastním zájmu jich žádáme, by volbám těm věnovali větší pozornost, než s jakou se pohlíží mezi námi na volby pravidelné. Nechť jeden každý z voličů našich uváží způsob administrace stávající a spolu při tom i možné výhody, jaké by mu jako občanu a poplatníku poskytovala administrace komisní. Nechť pak výsledky obého uvažování porovná a rozhodne se pro výhody, kterými by získal nejen on sám, ale i celé město. Na uspořádaných poměrech tohoto všem nám musí záležeti. Jeden každý z nás má dbáti o to, by pověst Omahy správou městskou byla možně nejlepší. Poměry sami si zavádíme. Čím? Volbami. Jaké zvolíme si úřadníky, takovou budeme míti i správu. — Nyní pak se máme rozhodnouti o správu celou. Naskytuje se nám tudíž otázka, byla-li dosud stávající správa takovou, že by se pro své nejen dobré vlastnosti, ale i výsledky své práce měniti nemusila. O tom nechť poplatníci a voliči rozhodnou sami. Na nás pouze, bychom je upozornili na administraci komisní. Tou by správa města přešla do rukou městských komisařů, ze kterých jednomu každému přidělen by byl samostatný pracovní odbor. Komisaři ze svého středu volili by si pak komisaře vrchního, jenž by pak fungoval jako mayor. Všude, kdekoli byla správa města založena na tomto základě, dosud jsou patrny velice dobré výsledky její práce. Osvědčila se. Je to administrace jaksi lidovější a lid sám tu má daleko větší a lepší kontrolu přes všechny obecní záležitosti, než jakou má při administraci stávající v Omaze. Dnes, nelíbí-li se nám co při administraci, je nám vyčkati doby, ve které v pravidelných lhůtách konají se městské volby. Zvolením jiných a dle našeho přesvědčení lepších úřadníků zavádíme pak do správy změnu. Dříve nemůžeme. Při správě komisní bylo by však tomu jinak. Jestliže by se nám správa kteréhokoli odboru městského nelíbila, pak by stačila pouze většina hlasů, projevujících nesouhlas svůj s prací dotyčného komisaře, a tento by mohl býti kdykoliv odvolán a nahražen úřadníkem jiným, čímž by se zajisté docílila jakási větší svědomitost a poctivost u vykonávání práce na straně městských hlavních úřadníků. — Nám by se nová forma městské administrace zamlouvala. Tím však nenalehámе nijak na svoje čtenáře, by snad s názorem naším souhlasili a podle něho se řídili. Nikoli. Každý jednej dle svého vlastního rozumu a přesvědčení, kterým v úterý vhoď i svůj hlas do volebního osudí.

SLAVNÝ PAEDAGOG PAN DR. FR. IŠKA

byl postižen těžkou a bolestnou chorobou, na jejíž vyléčení jest málo naděje. Nemoc zhoršila se v posledních dnech, hlavně přičiněním "Svornosti", tou měrou, že jest se co obávati následků nejen pro slavného pacienta, ale i pro celý český národ těch nejhorších. Pan švýcarský doktor práv Fr. Iška trpí akutním slavomamem, kterážto choroba datuje se u něho již od mnoha let, a možno bezpečně říci, že vzala svůj původ ne-li již v katolickém semináři, tedy jistě v době jeho kaplanování. Pan dr. Iška v celých třech sloupcích předposledního čísla svého žurnálu pytevním nožíkem odhaluje zrakům svých věřících strašlivou chorobu svého klassicky vzdělaného mozku.

Ve staré vlasti měla sloužiti za podnož jeho slávě, hlavně však na truc králové-hradeckému biskupu, že týž nechtěl jej jmenovati na komando farářem, nová, rakouskými úřady netrpěná sekta starokatolíků, na jejíhož faráře a missionáře pro Čechy jej bodří Švýcaři pasovali.

Tehdy slovutný pan doktor ještě věřil v Boha a věřil i tehdy, když po násilném odvedení svém od oltáře rakouskou policií nedal zhoříknouti svému křesťanskému srdci, nýbrž po příkladu Komenského volil dobrovolné vyhnanství, tak aby pravdu a slávu slova Božího mohl kázati a neziatně rozsévati mezi nevěrou trpící bratry zaoceanské. Ale bývá to již hořkým údělem veleduchů, že ušlechtilé jejich snahy bývají znehodnocovány, a tak stalo se i slovutnému a "všestranně vědecky vzdělanému" panu doktoru Iškovi, že za pastýřské povinnosti bylo mu panem biskupem Koslovským nabídnuto mizerných 400 dollarů ročního platu. Měj ty bože, 400 dollarů by stačilo zrovna asi na pivo a doutníky a proto nechť se nikdo nediví, že pan dr. Iška, když mu bylo z nejkompetentnější strany dáno na srozumění, že by jeho apoštolát byl jen šestným a špatně honorovaným — je vystihl rázem situaci a přes jedinou noc byl jeho duch ku podivu osvojen a — bych s Klácalem mluvil — osmělil se zmůdřeti. Přes jedinou noc skácel ve svém srdci staré dva oltáře, nejvyšší Intelligenci poslal do starého harburdí a vybudoval v sobě oltář nový, postaviv naň nového boha — zlaté tele.

Vážně, pane doktore, — kdyby bylo lze čísti myšlénky, byla by velice zajímavá historie vašeho duševního procesu od dob katolického alumnátu, postupně kaplanství, starokatolického farářství až do dnešního vašeho posměvačství a prznění všeho, co jest věřícímu křesťanu nejposvátnějším. Ne-li již co katolický kaplan, tedy jistě jako starokatolík, nuže, krátce před svým příjezdem do Ameriky musel jste být **přesvědčen o neexistenci** nejvyšší Intelligence, nám všem nepochopitelné (toto faktum jste často veřejně v přednáškách a ve svém žurnálu osvědčoval), a pak jste byl lhářem bez srdce a charakteru a licoměrným komediantem u oltáře, k němuž jste falešným předstíráním vlastní víry vodil lid, věřící v posvátnou osobu nejšlechetnějšího Syna — Člověka: Krista.

Tedy účel vašeho kněžství bylo šíření a hlásání křesťanské nauky, kterou i Mistr Jan Hus z celé své vroucí duše kázal, a kterou vy jste již co katolický a pak starokatolický kněz tím nejhanebnějším způsobem ne sice ještě zjevně, zatím jen ve svém nitru tupil — tedy hlásání nauky vámi potají tupené, za čež se vám dostávalo až příliš tučné prebendy.

Snad se mýlím; snad nebyla to prebenda pro vás dosti tučná, a tím by se asi vysvětloval váš útěk do Ameriky. Tedy nikoliv pro pronásledování se strany c. k. úřadů pro náboženské přesvědčení, kterého jste v době svého starokatolictví již neměl, a proto také kratičká rozmluva páně Geringrova krátce po vašem příjezdu do Ameriky nemohla z vás "hluboce vzdělaného" a titulem doktora švýcarské university poctěného kněze udělat na obrátku nejen kněžo- ale hned bohožrouta.

Anebo tomu vskutku bylo tak, ale potom vaše "**hluboká vzdělanost**" byla postavena na povážlivě slabých základech.

Znáte zajisté, pane doktore, malinké zvířátko, které velmi často a rychle za sebou mění barvu. Ne-li, pomohu vaší paměti; jest to chamelcon. — Máte s ním příbuzné vlastnosti.

Ve staré vlasti mladočeši hlásají a provozují oportunní politiku. Vy jste, pane doktore, mladočechem nebyl, snad naopak mnoho mladočechů jsou klerikály, ale i vaše bystré oko záhy postřehlo, že oportunismus nevylučuje úspěch ani v náboženství, a proto, vynášel-li vám katolický pluviál málo a starokatolické kněžství ještě méně, byl jste dost praktickým, abyste hodil oba pány bohy přes palubu a chopil se praporu Osvojenství, jenž ve chvějících se rukou stárnoucího pana Zdrůbka již klesá a smrtí svého praporečníka (a kdo z nás není smrtelný?) osiří. Nuže, vy jste přišel, abyste viděl a — zvítězil? — Ne, slovutný pane doktore; váš slavomam jest již příliš zjevný a ten vás zabije. Zabije vás vlastní váš klučina (někdy, a dost často uličnický kluk) Vesmír, zabijí vás vaši velectění a zmůdřelí dopisovatelé ala: Kohutek, Schrotter jr., Dora Nejdlová a Jakub Kolář, jejichž ničemné posmívání a házení blátem na všecka náboženství (nikoliv jen církve) zrakem liberálního cenzora laskavě přehlížíte. Zabije vás bezprogramovost a bezzásadnost vašeho klučiny. Pardon! zde nemluvím pravdu a prosím za prominutí. Opravuji a přiznávám rád, že Vesmír je nejprogramovější list česko-americký, o čemž se možno v každém čísle přesvědčit. Tak na příklad v čísle 43. ze dne 13. srpna 1911 se čtenář dočte: 1.) o řeči **dr. Išky**, která provázena byla potleskem; 2.) o českém museu v Americe **první** mluvil **dr. F. Iška**; 3.) před časem rozeslal **dr. Iška**; 4.) každý vidí, že zde pan Vojan opakoval to, co říkal **dr. Iška**; 5.) návrh na postavení Husova Domu, jak jej předkládá **dr. Iška**, jest výborný; 6.) proč nezůstat při návrhu **Iškově**? 7.) pohřby, při nichž řečnil **dr. Iška**; 8.) představil výtečného a plynného řečníka **dr. F. Išku**; 9.) **pan Iška** držel obecenstvo svou dobře promyšlenou řečí v stálém napjetí; 10.) hlučným potleskem byl pan **Iška** odměněn; 11.) ctěný pane **dr. Iško**; 12.) ctěný bratře **Iško**; 13.) milý strýčku **Iško**; 14.) Poznámka strýčka **Išky**; 15.) ctěný strýčku **Iško** atd. Totě program jistě všestranný a nanejvýš přesný a co hlavní, panu dr. Iškovi nejvíce vyhovující.

V Čechách u Mníšku je poutnické místo, zvané Malá Svatá Hora. Starobylá kaplička je popsána od základů až po střechu jmény zbožných poutníků. Pozorně četl jsem různá jména, až náhle mi padla do oka věta, jíž jsem se musel usmívat. Stálo tam: "Jména hloupých stojí na všech sloupích."

Pane doktore, nepřipadá vám, že ten váš klučina, Vesmír, je podobnou Svatou Horou, počmáranou od základu až po střechu jménem — Dr. Fr. Iška?

Takhle vyhlíží vaše programovost. A zásadnost? Dovolte, abych ji postavil před zraky vašeho čtenářstva. V červencovém čísle jste napsal: "Nezazlívejte jim přichylnost jejich ku víře. Pokud někdo upřímně v srdci svém o víře je přesvědčen, dotud jest jeho právem k ní se hlásiti. Právě proto, že jsme svobodomyslní, je nám toto právo upřímně věřících nedotknutelné, svaté. Buďmež daleci všeho znásilňování, třeba by dělo se jen posměchem. Násilí je zbraní tmy — pravda a světlo této zbraně nepotřebují. Máme své rozumné důvody a těch v lásce a klidu užívejme, abychom k osvojenosti, jež nás samy blaží, také jiným pomáhali."

Tedy rozumových důvodů používáte a zapřísáháte se, že právo upřímně věřících je vám nedotknutelné, svaté, a za týden na to zcela otevřeně a s posměchem napíšete, že: Nebýti Židů, nebylo by židovské Panny, **z níž narodil se křesťanský Pán Bůh jr.**, nebylo by církve, kterou prý (sic!) založil na židovi Petrovi, nebylo by papežů, nástupců tohoto Žida — zkrátka nebylo by 'byznisu', jenž jde i oteům sv. Benedikta k duhu atd. Dále činíte velmi slušný a vaší slovutnosti hodný vtip na jeptišky, které jistě většinou jsou v srdci svém o víře přesvědčeny, že totiž musely mít pořádnou rýmu a trvalo několik dní, než rozeznaly vůni židovského česneku od vůně svatého pižma, jímž pomazán je biskup. Také by prý ani člověk nevěřil, že biskupského veledůstojného sekretáře může tak dobře dělat — honák volů.

Nuže, pane doktore, i vy byl jste dvakráte pomazán svatými oleji a nebudete tedy dle vašeho vlastního tvrzení od onoho honáka volů příliš daleko.

Je-li tedy výše vyličená a vámi ve tvář věřícího lidu plivnutá jedovatá slina tím rozumovým důvodem, jímž v klidu a lásce snažíte se obrátit křesťany na vaši víru, a měla-li by býti těmito důvody vaše osvětová činnost korunována výsledkem, pak byste byl hoden, aby vám lidstvo stavělo zlaté oltáře a klanělo se vám jako největšímu mudrci z mudrců. Pak nebude třeba ani přírodovědy, ani filosofie; všecky university světa se prostě jakožto bludařské a vašemu slovutnému a všemi již svatými a nesvatými oleji a mastmi mazanému mozku nevyhovující zruší, a zřídí se jediná stolice pro vše zahrnující Vědu—lékovštinu, jejíž doživotním profesorem, děkanem a rektorem v jedné osobě bude slovutný pan doktor Frant. Iška.

Franta Hais.

Crook, Colo., 17. srpna 1911.

Náhlé přerušení.

Práce i zábava bývá náhle přerušena bolením hlavy, které opakuje-li se často aneb není-li zastaveno, oslabuje soustavu a podkopává zdraví. Kdykoli vás hlava zabolí, užijte Severovy Prášky proti bolestem hlavy a neuralgii, načež pokračujte ve své práci, neboť bolení hlavy po těchto prášcích záhy pomine. Pouze 25 centů za krabičku s 12 prášky. Na prodej v lékárnách. Dejte pozor, aby na krabici bylo jméno W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Dr. J. F. Scheřčík,
...věnuje se výhradně...
OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHÚM.
Úřad. hodiny: Ráno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1:30 do 5 hodin.
Úřadovna: 201-3 Masonic Temple, roh Hennepin Ave., and 6th St. So. 5-26
Telefony: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Calhoun 3642.
MINNEAPOLIS, MINN.

J. P. GUTH
ARCHITEKT
Úřadovna: 516 Paxton Blk.
Telefon Red 1937
OMAHA, 2tf NEBRASKA.

Z Čech Březohorské thé proti souchotím, pošt. $1.10.
Dr. Rosy živ. balsám 75c.
Barvy, olovo, olej, štětce atd.
České pohlednice.
Přesná příprava receptů českých i amerických.
Česká pošta. 16. a William ul.

Dr. Chas. Rosewater,
český lékař a ranhojič.
Úřadovna:
222 Bee Building.
Tel. Douglas 504
Tel. Ind. "A" 1504
Residence: Harney 469
Ind. "A" 4469

Dr. Břetislav Dienstbier
český zubní lékař
pokoj č. 715-716 v budově City National Banky, 16. a Harney ul.
Veškeron zubolékařskou práci koná nejmoderněji a dokonalejším způsobem za mírné ceny. Telefon Douglas 1196.
Úřaduje od 9 h. dop. do 5 h. odp.
Večer dle ujednání. 50tf

F. M. Scoblík,
český právník
a obhájce.
23tf
VEŘEJNÁ PRAXE.
Security Block - TYNDALL, S. D.

JULIUS J. ŽITNÍK,
—český právník—
403 Ware Block—15. a Farnam
Omaha, Nebraska.
PHONE'S: Bell—Douglas 1324
Ind. — A 1324
V úřadovně Abbott, Dunn & Crawford. 42tf

Jos. L. Padrnos
právník a veřejný notář.
Spolehlivý zástupce u všech soudů.—Pojišťuje též proti ohni u nejlepších společností.
Tel. Douglas 4425. 14tf
16. a William ulice, Omaha, Neb.

Jos. J. Panuška
1260½ jižní 16. ulice.
Pozemkové obchody v českém distriktu v Omaze, v South Omaze a v Benson. — Požární a úrazové pojištění.
ABSTRAKTY NÁROKŮ. — VEŘEJNÉ NOTÁŘSTVÍ.
Hodiny: Od 7 do 10 večer a v sobotu od 3 hodin odp. do 8 hod. večer. 36tf
Tel. Doug. 5737. Přijďte kdykoli večer.

Adolf A. Tenopír
právník a veřejný notář
Úřadovna v čísle 101 — roh 16. a Dodge, Omaha.
(Naproti Hayden Bros.)
Tel. Douglas 1103.
Též ředitel českého oddělení v
"BANKERS SAVINGS AND LOAN ASS'N,"
spolehlivém to místě na ukládání úspor a vypůjčení se peněz na majetky. Úřadovny v čís. 101, roh 16. a Dodge ul., Omaha. 40tf